

UWAGI METODYCZNE

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych**, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami)*, obejmują osoby niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:
 - a) ukończyły 18 lat,
 - b) nie ukończyły: kobiety - 60 lat, mężczyźni - 65 lat,
 - c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
 - d) nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
 - e) nie podjęły pozarolniczej działalności lub nie podlegają — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
 - f) nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności.
 - g) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
 - h) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
 - i) nie pobierają na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
 - j) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie, staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (ogółem oraz danej grupy), tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 1995 r. – na podstawie wyników Spisu Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 1995 r. i Powszechnego Spisu Rolnego 1996 metodą reprezentacyjną; dla 2000 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996; dla lat 2003 i 2004 – na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 metodą pełną.

* Do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 58, poz. 514 z późniejszymi zmianami).

Dane za lata 2003, 2004 i 2005 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania, co może powodować pewne nieścisłości, zwłaszcza w przypadku stopy bezrobocia ustalonej dla powiatów. Dla bezrobotnych – miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących lokalizacją miejsca pracy.

3. Pod pojęciem **ludności aktywnej zawodowo** szacowanej na koniec każdego prezentowanego okresu, należy rozumieć osoby pracujące w jednostkach sektora publicznego i prywatnego, jak również osoby bezrobotne.
4. **Do bezrobotnych zarejestrowanych w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki** - zaliczono osoby bezrobotne, które w w/w okresie ukończyły (potwierdzoną dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem) naukę w szkole ponad gimnazjalnej (zasadniczej-zawodowej, i średniej), policealnej, wyższej, szkoły specjalnej, daytime kursy zawodowe trwające co najmniej 24 miesiące lub nabyły uprawnienia do wykonywania zawodu jako osoby niepełnosprawne.
5. **Bezrobotni do 25 roku życia** – to osoby bezrobotne, które w roku kalendarzowym zastosowania wobec nich usług instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia.
6. **Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia** – to osoby bezrobotne w okresie do upływu 12 m-cy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, która nie ukończyła 27 roku życia.
7. **Długotrwale bezrobotni** - to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat.
8. **Bezrobotni powyżej 50 roku życia** – oznacza to bezrobotnych, którzy w roku kalendarzowym zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyli co najmniej 50 lat życia.
9. **Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych** – oznacza to bezrobotnych o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadających kwalifikacji do wykonywania zawodu.
10. **Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia** – oznacza bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.
11. **Napływ bezrobotnych** - oznacza liczbę osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca, kwartału i roku w powiatowych urzędach pracy.
12. **Odływ bezrobotnych** - oznacza liczbę osób, które w ciągu roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn m. in. w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych, w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabycia praw emerytalnych itd.
13. **Aktywne formy pomocy bezrobotnym** - to działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności: szkolenia, staż u pracodawcy, prace interwencyjne i roboty publiczne.
 - Szkolenia** - oznaczają pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.
 - Staż u pracodawcy** - oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.
 - Prace interwencyjne** - oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy.
 - Roboty publiczne** — to prace organizowane dla bezrobotnych przez organy samorządu terytorialnego, administracji rządowej lub instytucje użyteczności publicznej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy.
14. **Osoby poprzednio pracujące** – to osoby, które kiedykolwiek wykonywały pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz inną pracę zarobkową, a także prowadziły pozarolniczą działalność.

15. **Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy (tzn. zwolnieni grupowo)** - są to osoby zwolnione zgodnie z przepisami ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz.U. Nr 21 z 1998 r., poz. 94 z późniejszymi zmianami). Przepisy ustawy stosuje się do zakładów pracy, w których następuje zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych lub w związku ze zmianami organizacyjnymi, produkcyjnymi albo technologicznymi, a także w przypadku ogłoszenia upadłości zakładów lub ich likwidacji.
16. **Oferty pracy** - są to zgłoszone przez pracodawców wolne miejsca zatrudnienia i miejsca przygotowania zawodowego na stanowisku pracy oraz przyjęte do realizacji miejsca pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i stażu, a także w ramach umów zlecenia i umów o dzieło.

UWAGI DO TABLIC

1. Zharmonizowana stopa bezrobocia wyrównana sezonowo (tabl. 1) – obliczana jest jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych). Zharmonizowana stopa bezrobocia jest wynikiem przyjętej przez Eurostat ujednoliconej metody wyznaczania tego wskaźnika dla każdego z krajów. Dane obliczane są przez Eurostat w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej (BAEL) oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego.
2. W tablicach 12, 24 i 31 przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 3-6 miesięcy uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.
3. W tablicy 13 przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.
4. W tablicach o numerach 27 - 31 zaprezentowano podstawowe informacje o podregionach, stanowiących trzeci poziom podziału jednostek terytorialnych, zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) wprowadzoną na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r.
5. W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w publikacji zastosowano skróty; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicy 25 znakiem „Δ„. Zestawienie niektórych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej.
6. Dane w tabl. 26 prezentowane są przy wykorzystaniu Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644).

skrót	pełna nazwa sekcji PKD
handel i naprawy	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne.
pozostała działalność usługowa	działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała

METHODOLOGICAL NOTES

1. Data regarding **registered unemployed persons** in accordance with the Law dated 20 April 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (Journal of Laws 2004 No. 99, item 1001 with later amendments) * include persons who are not employed and not performing any income-generating work, able and ready to take full-time employment (or in case of disabled persons – are able and ready to take employment at least half the full work-time required within a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults or tertiary schools in the evening or weekend education system, and registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or any other income-generating work if they, among others:
 - a) are aged 18 or more,
 - b) are aged less than 60 (women) or less than 65 (men),
 - c) did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from inability to work, pension due to training, social-welfare pension, do not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation allowance, a sick or maternity benefit;
 - d) are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha; are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha,
 - e) did not undertake non-agricultural activity or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers,
 - f) are not temporarily under arrest or serving a prison sentence,
 - g) do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts,
 - h) do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit,
 - i) do not receive on the basis of regulations concerning family allowances, a nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood,
 - j) do not receive after termination of employment training allowance.

Since 1997 among the unemployed are not included persons undergoing training and on a job occupational training.

2. **The registered unemployment rate** is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population (total and for a given group), i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given including persons working on private farms in agriculture (comprising a part of economically active civilian population) estimated: for 1995 – on the basis of the results of Census on Population and Dwellings conducted in 1995 as a sample survey and the National Agricultural Survey conducted in 1996; for 2000 – on the basis of the National Agricultural Survey conducted in 1996; for the years 2003 and 2004 on the basis of the National Census on Population and Dwellings 2002 and the National Agricultural Survey 2002. Data for the years 2003, 2004 and 2005 are not fully comparable with the data for the previous years. The data on

* Until 31 May 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal of Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments).

unemployed are collected according to their place of residence or stay, while the data on employed – according to address of their place of work. Therefore the unemployment rates are not exactly precise, especially in a case of unemployment rates by powiats.

3. **Economically active population** (labour force) estimated at the end of each presented period comprises employed persons in public and private units as well as unemployed persons.
4. **Among the unemployed registered within 12 months since the end of education** - are included unemployed persons who in the mentioned period completed (confirmed by a diploma, certificate, or other document) school education on the level higher than gimnazjum level (basic vocational, and secondary), post-secondary, tertiary, special school, full-time occupational courses with the duration at least 24 months, or obtained rights to perform a job as disabled persons.
5. **The unemployed aged up to 25 years** - comprise unemployed persons who were under 25 years of age in the calendar year in which they were subject to the services or the labour market instruments
6. **The unemployed who completed tertiary school before 27th year of age** – comprise unemployed persons who were under 27 years of age in the period of 12 month after the date stated in a diploma, certificate or other document confirming completion of tertiary school
7. **The long-term unemployed** – comprise persons who stayed in the register rolls of the powiat labour office for the combined period of over 12 months in the last two years.
8. **The unemployed over 50 years old** – comprise unemployed persons who in the calendar year in which they were subject to the services or the labour market instruments completed at least 50th year of age.
9. **The unemployed without occupational qualifications** – comprise unemployed persons with education on the gimnazjum or lower level and without qualifications necessary for performing a job.
10. **The unemployed bringing up singlehandedly at least one child up to 7 years of age** – comprise unemployed single parents with at least one child in accordance with the regulations concerning income taxes from natural persons.
11. **Inflow to unemployment** - means the number of persons, who were registered in powiat labour offices during a month, quarter and year.
12. **Outflow of the unemployed** - means the number of persons, who within a year were withdrawn from labour office registers, due to different reasons, i.e., taking permanent or seasonal job, starting interventional or public work, unreadiness to work, entering education, acquisition of pension rights etc.
13. **Labour market programmes comprise activities** - directed at diminishing the size of unemployment in a given region. In particular, there can be distinguished: trainings, internships with the employer interventional and public works.

Training - means vocational training, retraining, vocational skills development or learning how to look for and find employment.

Internship with the employer - means acquisition by a school-leaver of practical skills by means of performing tasks at work place without conclusion of an employment relationship with employer. School leavers are entitled to grants paid by regional labour offices, during a period of traineeship.

Interventional work - means employment of an unemployed person by an employer in a period not exceeding 12 months, if such employment was a result of a contract signed with a regional labour office. Such work is partially financed by a labour office.

Public work - means employment of an unemployed during the period not exceeding 12 months, for work organized by local government bodies, government administration or public utility institutions.

14. **Persons previously in employment** – Includes persons who have performed any work on the basis of labour contract, posting appointment, contract for outwork or any other earning generating work, or conducted their own economic activity outside agriculture.

15. **The unemployed dismissed because of reasons related to establishments (i.e. mass dismissals)**
- are persons dismissed according to regulations on particular rules of dissolving contracts because of reasons related to establishments. (Jurnal of Laws 1998, No 21 item 94 with later amendments). Regulations concern establishments in which decrease in employment is caused by economic reasons or organizational changes, changes in production or technological ones, and also in cases of bankruptcy or liquidation of an establishments.
16. **Job offers** – comprise job vacancies reported by employers and positions for occupational training on a job and accepted for fulfillment work positions within the framework of interventional works, public works and traineeships, as well as within the framework of order-agreements and work agreements.

COMMENTS TO TABLES

1. The harmonized unemployment rate seasonally adjusted (table 1) is calculated as the percentage share of the unemployed in the number of the economically active population (i.e. the sum of unemployed and employed). The harmonized unemployment rate resulted from the uniformed method of its calculation for each country applied by Eurostat. The data are calculated by Eurostat on the basis of the quarterly LFS results and the monthly results from the registered unemployment.
2. Tables 12, 24 and 31 sections were shifted upward, e.g. in the section 3-6 persons remaining unemployed from 3 months and 1- day to full 6 months were included.
3. Tables 13 sections were shifted upward, e.g. in the section 1-5 persons who worked 1 year and 1 day to full 5 years were included.
4. Tables 27 - 31 present basic information concerning subregions, the third level in the division of territorial units, in accordance with the Nomenclature Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 27 April 2004.
5. In regard to the Polish Classification of Activities (Polish version of “Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1”), abbreviations are used in the publication which are marked in the tables 25 with the sign “Δ”. The abbreviations and their complete names are given below.
6. Data in tables 26 are presented well as the Occupations and Specializations Classification was introduced by a decree of the Minister of Economic Affairs and Labour dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No 265, item 2644).

abbreviation	Complete name section of the NACE
tade and repair	wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
public administration and defence; compulsory social security	Public administration and defence; compulsory social security
other service activities	Other community, social and personal service activities